

Instruks for medicin håndtering					
Gælder for	Ansatte på Bofællesskabet Lykke Marie inklusive vikarer				
Udarbejdet af	Ledelsen på Bofællesskabet Lykke Marie	Februar 2019			
Godkendt af	Forstander Fie Lester	Februar 2019			
Oprettet	18.02.2019	Seneste revision	Februar 2020	Næste revision	November 2020

Indhold	Beskrivelse
Formål	<p>Sundhedsfaglige instrukser (SF1) vedrører sundhedsfaglige opgaver og -indsatser, herunder lægeordnede delegerede undersøgelses- og behandlingsindsatser, se selvstændig instruks for dette – ”<i>SFI for delegation og rammedelegation</i>”.</p> <p>Sundhedsfaglige instrukser er et arbejdsredskab til styrkelse af patientsikkerheden, og er forankret i gældende sundhedslovgivning og tilhørende vejledninger, herunder Styrelsen for Patientsikkerheds målepunkter til risikobaserede tilsyn.</p> <p>Formålet med sundhedsfaglige instrukser er at beskrive personalets og ledelsens opgaver, ansvar- og kompetencefordeling, herunder gældende retningslinjer og procedurer m.v. Ligeledes bidrager sundhedsfaglige instrukser, sammen med den fortløbende journalføringspligt, til at understøtte beboerinddragelse, kvalitet, beboersikkerhed, kontinuitet og sammenhæng i indsatserne.</p> <p>Formålet med instruks for medicin håndtering er at sikre, at beboere, der har brug for hjælp til medicin håndtering, får den rette medicin på rette tidspunkt og måde. Herunder at skabe sikre rammer for understøttelsen af beboerens selvhjulpethed og recovery igennem medicinpædagogiske indsatser i det omfang beboeren magter.</p> <p>Instruksen beskriver, hvordan personalet på Bofællesskabet Lykke Marie skal håndtere medicin som medhjælp for den ordinerende læge, herunder beskrives:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvar og kompetencer • Medicinadministration • Selvadministration af medicin • Medicin håndtering udenfor beboerens hjem • Medicinordination • Receptfornyelse • Afhentning og modtagelse af medicin • Opbevaring af medicin • PN-medicin

	<ul style="list-style-type: none"> • Risikosituationsmedicin • Kontrol af afhængighedsskabende stoffer • Bortskaffelse af medicin • Fejl/utilsigtede hændelser • Sundhedsfaglig dokumentation
Målgruppe	Alle beboere der er tilknyttet Bofællesskabet Lykke Marie, som får hjælp til medicinering.
Anvendelsesområde	<p>Bofællesskabet Lykke Marie samt den medicin som medgives til beboernes skole eller dag/aktivitetstilbud, hvor personale fra det specialiserede voksenområde hjælper beboere med medicinhandling.</p> <p>På Bofællesskabet Lykke Marie er der ofte ansat ganske få autoriserede sundhedsfaglige medarbejdere (sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter). Derfor er det i mange tilfælde pædagogfagligt eller andet personale, der udfører delegerede sundhedsfaglige opgaver.</p>
Ansvars -og kompetencefordeling	<p>Det er lægens ansvar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikre informeret samtykke til påbegyndelse af den medicinske behandling (se selvstændig instruks for dette - "<i>Instruks for informeret samtykke til sundhedsfaglig behandling, videregivelse af oplysninger og beboeres samtykkekompetence</i>") • At informere beboeren, væрге om virkning og bivirkning af medicinen • At dokumentere ordinationen i patientjournalen, herunder plan og indikation for behandlingen, lægemidlets navn, styrke, dosis, administrationsvej, hyppighed, hvordan virkning og bivirkninger skal vurderes samt varighed af behandlingen. Det skal tydeligt fremgå, hvilken læge (eller evt. sygehusafdeling) der er ansvarlig for den medicinske behandling • At vurdere, om en beboer selv er i stand til at administrere sin medicin, eller om der er behov for bistand. Lægen har også ansvaret for løbende at vurdere, om selvadministrerende beboere får behov for bistand. <p>Lægen kan vælge at delegere en opgave til Bofællesskabet Lykke Marie eller Frederikssunds Kommunes Hjemmesygepleje. Det gælder f.eks. opgaven vedrørende vurdering af beboeres evne til selvadministration af medicin.</p> <p>Lægen ordinerer og seponerer al medicin (fast medicin, p.n. medicin, naturmedicin og håndkøbsmedicin i FMK).</p> <p>Det er ledelsens ansvar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At sikre personalets oplæring og kompetencer i medicinhandling • Ledelsen beslutter, jf. "<i>SFI for delegation og rammedelegation</i>", hvilke faggrupper, der må varetage hvilke opgaver mht. medicinhandling

- At Botilbuddet Lykke Marie har et lokalt introduktionsprogram til nye medarbejdere om medicinhandling
- At opbevare medarbejdernes skriftlige autorisation eller kursusbevis samt dokumentation for gennemført lokal introduktion, i personalemappen
- At sikre, at medicininstrukser og vejledninger er kendt og anvendt af medarbejderne
- At tage højde for medarbejdernes forskellige kompetencer
- At beslutte, hvilke medarbejdere, der må overføre ordinationer til medicinskema i EG Sensum, dispensere og administrere medicin
- At medicinhandling kan foregå sikkert og uforstyrret
- At føre fornødent tilsyn med personalet og opgaveudførelsen
- At sige fra overfor ordinerende læge, hvis tilbuddet ikke er i stand til at håndtere en beboers medicin forsvarligt og derunder indgå i samarbejde med Frederikssunds Kommunes Hjemmesygepleje

Det er medarbejdernes ansvar:

- At være omhyggelig ved handling af medicin
- At følge vejledninger og instrukser
- At udleveringen af medicin sker i overensstemmelse med ordinationen
- At medicin æske/holder er mærket med beboers navn og personnummer, således at der kan ske sikker identifikation mellem beboeren og medicin
- At den rigtige medicin gives til den rigtige beboer på det rigtige tidspunkt, og at medicinen er lægeordineret og på medicinskemaet
- At sikre sig, at beboeren har indtaget medicinen (medicinen er ikke givet før den er indtaget)
- At kende virkninger og bivirkninger ved beboers medicin, observere og dokumentere dette
- At sige fra, hvis medicinordinationen ikke er klar og tydelig, eller hvis der er nogen former for tvivl omkring beboers medicin
- At kende sine egne kompetencer samt kende de øvrige medarbejders kompetencer i forhold til medicinhandling
- At opsøge nødvendig ny viden om medicin, læse om medicinen på indlægssedlen i æsken eller slå den op på medicin.dk eller indlaegsseddel.dk
- At gøre ledelsen opmærksom på problemområder eller utilsigtede hændelser
- At dokumentere fortløbende og tidstro
- At dokumentere UTH i styrelsen fra patientsikkerhed: [Rapporter en utilsigtet hændelse](#)

Enhver autoriseret (F.eks sygeplejerske eller social- og sundhedsassistent) har pligt til løbende at holde sin viden ajour. Det gælder også for ikke-autoriseret personale (f.eks. pædagoger og pædagogmedhjælper mv.), der efter medicinkursus har fået medicinkompetence. Ansatte uden medicinkursus udleverer medicin efter sidemandsoplæring og deltager efterfølgende i Bofællesskabets Lykke Marie førstkommande medicinkursus, der afholdes en gang årligt. Ved ethvert tvivlsspørgsmål, skal medarbejdere kontakte personale med medicinkompetence, sundhedsfaglig autorisation, hjemmesygeplejen eller om nødvendigt en læge.

På Bofællesskabet Lykke Marie bør ledelsen én gang årligt forespørge Frederikssund Kommunes Hjemmesygepleje om at kontakte beboerens egen læge/psykiater/speciallæger om behovet for gennemgang af beboerens medicin, herunder vurdere mulige interaktioner og bivirkninger vedrørende ordineret medicin.

Det er Frederikssund Kommune Hjemmesygeplejes ansvar:

- Ledelsen for Hjemmesygeplejen fra Frederikssund Kommune har det overordnede ansvar for hjemmesygeplejen, herunder vurdering af beboerens behov for lægefaglig vurdering, tilsyn og / eller behandling i døgnets 24 timer alle ugens 7 dage.
- Personalet på Bofællesskabet Lykke Marie har ansvaret for at ringe til Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje, når denne og ledelsen ikke er på Bofællesskabet Lykke Marie. Der kan ringes efter Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje i dagtimerne fra 9-15 på telefon nummer 2465 1892 eller sygefaglig planlæggeren på telefon nummer 4735 1711
Uden for tidsrummet 9-15 er det Frederikssund Kommune Døgnbemandet Akut Hjemmesygeplejen der kontaktes på telefon 2465 2752
- Ved akut brug for lægehjælp, ringes der 112 i alle døgnets 24 timer
- Ved almindelig henvendelse til læge, kontaktes beboerens læge i lægens åbningstid og uden for denne, ringes der til akutlægen 1813

Medicinadministration

Medicinadministration betyder personalets udlevering af medicin til beboeren og hjælp til at indtage medicin samt observation af beboeren.

Ved medicinadministration sikres, at

- den rigtige medicin gives til den rigtige beboer (genkendelse foto/personnummer.) på det rigtige tidspunkt
- der er dispenseret korrekt, ved at sammenligne antal tabletter med medicinoversigten
- det er beboerens navn og personnummer, der står på
 - medicinoversigten
 - doseringsæsken/ den dosispakkeede medicin/ medicinbæger

	<ul style="list-style-type: none"> • al medicin gives på det tidspunkt, der er beskrevet på medicinoversigten • medicin indtages korrekt ved at observere, at beboeren indtager medicin, evt. hjælpe med korrekt indtagelse. Eksempelvis hvis tabletter skal synkes hele, opløses i vand, gives via sonde mv. eller korrekt inhalation, injektion, øjendrypning, suppositorier mv. • ved afvigelser fra det forventede, kontaktes enten autoriseret sundhedspersonale på Bofællesskabet Lykke Marie eller Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje, egen læge, eller 1813 og afvigelserne dokumenteres i EG Sensus • eventuelle utilsigtede hændelser indberettes til styrelsen for patientsikkerhed (se selvstændig vejledning for dette – ”SFI for rapportering af fejl og utilsigtede hændelser”). • se særskilt afsnit side 10 <p>En medarbejder på Bofællesskabet Lykke Marie, der varetager medicinbehandling, optræder som "lægens medhjælp". Dét betyder, at medarbejderen der udleverer medicin til beboeren, løbende skal sikre sig, at beboeren/værgen fortsat samtykker og - i nødvendigt omfang - skal kunne informere beboeren/værgen om behandlingen. Det vil dog fortsat være lægen, der overordnet har ansvaret for, at beboeren modtager den påkrævede information, og at samtykket indhentes, jf. Vejledning om information og samtykke og om videregivelse af oplysninger, pkt. 3.8 (link hertil findes sidst i dokumentet).</p> <p>Hvis der er bivirkninger, der kræver særlig opmærksomhed f.eks. at lægen skal kontaktes ved temperaturstigning, skal dette stå på medicinordinationen, samt hvilke procedurer der skal følges.</p> <p>Medicin er ikke givet før den er taget Hvis en beboer ikke indtager medicinen, kontaktes en autoriseret sundhedsperson (SSA eller Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje, evt. 1813 eller egen læge). Har medicinen været omhældt, skal den kasseres. Husk at notere ikke givet medicin i EG Sensus dokumentationssystem.</p> <p>Ved tvivlsspørgsmål: Hvis der ikke er personale med medicinkompetence på Bofællesskabet Lykke Marie, kontaktes en læge.</p>
<p>Selvadministration af medicin</p>	<p>Ved selvadministration af medicin forstås, at beboeren fuldt eller delvist har ansvaret for at indtage lægeordineret medicin (både fast og PN).</p> <p>Forekommer ikke på Botilbuddet Lykke Marie pga. målgruppen.</p>
<p>Medicinordination</p>	<p>Skriftlig ordination Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje har lægernes skriftlige ordinationer i Fælles Medicinkort (FMK).</p> <p>Medarbejdere på Bofællesskabet Lykke Marie som har medicinkompetence, gemmer lægens ændringer i beboerens medicinskema i EG</p>

	<p>Sensum i et samarbejde med Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje.</p> <p>Mundtlig ordination Hvis ordinationen finder sted mundtligt, nedskrives ordinationen og læses herefter op af medarbejderen og bekræftes af lægen. Af notatet skal fremgå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ordination - præparatets navn, styrke, dosis og indgivelsestidspunkt • Dato for ordination • Lægens navn • Medarbejderens initialer <p>Medarbejderen skal bede lægen om at sende ordinationen via korrespondancesystemet til Frederikssund Kommunes Hjemmesygepleje (FMK), eller på anden vis indhente skriftlig dokumentation fra lægen, så denne efterfølgende kan gemmes i beboerens dagbog i EG Sensum. Hvis lægen ikke kan eller vil maile ordinationen, skal medarbejderens notat om den mundtlige ordination gemmes i beboerens journal (husk at notere navn på ordinerende læge eller navnet på sygehusafdeling, hvorfra lægen har ordineret medicinen).</p>
<p>Receptfornyelse</p>	<p>Det er altid den behandlingsansvarlige læge der ordinerer medicin til den enkelte beboer. Det er samme behandlingsansvarlige læge, der skal udskrive recept og laver receptfornyelse. Recepten er elektronisk og medicinen kan hentes på apoteket. Typisk vil det være beboerens praktiserende læge, der er behandlingsansvarlig for somatisk medicin og psykiateren for psykofarmaka.</p>
<p>Afhentning og modtagelse af medicin</p>	<p>Transport af medicin Medicin skal transporteres og opbevares sikkert mellem apotek og beboerens hjem. På Bostedet Lykke Marie er der en leveringsaftale med Frederikssunds Apotek. Når apoteket leverer medicin, har apoteket ansvar for, at medicinen håndteres og opbevares korrekt under transporten.</p> <p>Når beboeren udskrives fra hospital Region Hovedstaden har besluttet, at hospitalerne skal medgive medicin til 2 hverdage ved udskrivelsen, dvs, til udskrivelsesdagen og følgende hverdag. Udskrives beboeren efter kl. 12, tæller udskrivelsesdagen ikke med. Hvor der er søn- og helligdage mellem de 2 hverdage medgives medicin til flere dage. Dette gælder dog ikke for beboeren, der medgives recept på nye lægemidler, og som personalet på Bofællesskabet Lykke Marie skal sørge for bliver afhentet på apoteket. Disse beboere medgives alene lægemidler således, at personalet kan nå at komme på apoteket og indløse recepten.</p>

Kontrol af modtaget medicin

Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje kontrollerer, at:

- Den leverede medicin er korrekt og at emballagen er intakt.
- Der er korrekt navn og personnummer på lægemiddelpakningerne.
- Lægemidlernes navn, art (eksempelvis mikstur, tabletter), styrke, dosis og døgndosis stemmer overens med medicinordinationen og den aktuelle medicinoversigt.

Ved uoverensstemmelse kontaktes læge eller apotek.

Når apoteket leverer medicin til en gruppe af beboere på Bofællesskabet Lykke Marie:

- Skal det kontrolleres, at leveringerne stemmer overens med apotekets følgeseddel
- Skal medicinen fordeles til rette beboere hurtigst muligt, idet der ikke må forefindes fælles medicinlagre med risici for sammenblanding af beboernes medicin

Hvis en kortvarig opbevaring er nødvendig, skal medicinen være låst nede i apotekets grå kasser og være uåbnet samt opbevares på kontoret, hvor Frederikssund Kommunes Hjemmesygeplejersker har kontor på Bofællesskabet Lykke Marie bag aflåst dør.

Opbevaring af medicin

Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Bofællesskabet Lykke Marie har ingen beboere som selv administrerer deres medicin.

Al medicin opbevares forsvarligt i egen bolig. Dette betyder, at det kun er personale på Bofællesskabet Lykke Marie samt Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje, som har elektronisk nøgle til beboernes medicinskab for at sikre sig, at uvedkommende ikke har adgang til medicinen. Medicinen opbevares aflåst i boligen. I visse tilfælde kan det være nødvendigt at opbevare medicinen i køleskab, hvis dette er tilfældet, opbevares dette i aflåste særligt indkøbte bokse til formålet.

For medicin, som skal doseres i beboerens lejlighed, gælder følgende:

- Medicin skal altid opbevares i de pakninger, som de er modtaget i, og indlægssedlen skal opbevares sammen med medicinen.
- Medicin med kort holdbarhed (fx øjendråber) mærkes med anbrudsdato.
- Medicin, hvor holdbarhedsdato er overskredet, afleveres på hjemmesygeplejerskens aflåste kontor i de grå kasser. Medicinresterne er lagt i en gennemsigtig pose med knude på, herefter tager apoteket chauffør, medicinresterne med til Frederikssunds apotek.
- Adrenalin skal være til rådighed ved injektionsbehandling.
- Medicin skal opbevares ved den rigtige temperatur. Se eventuelt præparatets indlægsseddel.

- Medicin, som ikke er i brug, opbevares adskilt fra øvrige medicin og mærkes "uaktuel medicin."
- Der må ikke findes medicin til fælles brug (adrenalin er en undtagelse), og rest medicin må ikke anvendes til andre beboere.

Ajourført medicinliste skal ligge sammen med medicinen i aflåst skab.

Kun medarbejdere med ansvar for medicinopgaver må have adgang til medicin. Medicin, der skal opbevares i køleskab, skal ligge i en særskilt aflåst boks, hvis beboere og medarbejdere uden ansvar for medicinopgaver har adgang til køleskabet.

Anvendelse af doseringsæsker

Medicin skal opbevares i doseringsæsker eller anden emballage på en måde, så man undgår forvekslinger af ugedage osv. Doseringsæsker skal mærkes tydeligt med beboerens navn, cpr-nr. Ugedag, tidspunkt og en beskrivelse af medicinindholdet (skal ligge sammen med/i nærheden af doseringsæsken).

Når Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje opmåler medicin til mere end én uge ad gangen, skal Bofællesskabet Lykke Marie sikre, at der er tydelig adskillelse mellem medicinen til de forskellige uger, og ugenumre skal stå på æskerne.

Alle doseringsæsker opbevares i beboerens aflåste medicinskab med tydelig markering af hvilken doseringsæske, der er i brug.

PN-medicin

PN er en forkortelse for det latinske ord pro necessitate, der betyder "efter behov". PN kan eksempelvis være ordineret til akutte smerter.

Dispensering af PN-medicin

PN-medicin skal være lægeordineret eller på anden vis være godkendt af en læge i forhold til den aktuelle situation. Det gælder også for håndkøbsmedicin og naturlægemidler.

Medicinoversigten ajourføres og skal angive

- Indikation, fx høfeber, forstoppelse eller hvilke smerter medikamentet gives for.
- Medicinens navn, art (tablet, mikstur, injektion mv.) og styrke.
- Enkeltdosis og maksimal døgndosis. Eksempelvis i tablet max 3 gange i døgnet, samt tidsintervallet mellem 2 doser, hvis det er relevant.

Klinisk vurdering af symptomer og administration af PN-medicin

Først vurderes beboerens aktuelle behov for PN-medicin ved at observere, om beboerens symptomer og behov svarer til lægens ordination.

	<p>PN-medicin må kun gives i relation til det ordinerede symptom eller sygdom. Man må eksempelvis IKKE give smertestillende medicin til andre smerteformer, end den lægeordnede indikation.</p> <p>PN-medicin gives med beboerens informerede samtykke, der hvor dette er muligt ellers gives det jf. lægens ordination. Ved tvivl kontaktes lægen.</p> <p>Efterfølgende dokumenteres</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tidspunkt i medicinmodulet • Om medicinen har haft den ønskede virkning, og om beboeren har fået bivirkning af medicinen • Hvorvidt der er iværksat andre tiltag, der bidrager til at lindre symptomerne. Eksempelvis pædagogiske tiltag ved uro, varme eller kolde omslag ved smerter osv. <p>Klinisk vurdering af symptomer og administration af PN-medicin</p> <p>Evaluering af PN- medicinens virkning/bivirkning varetages i samarbejde med beboeren, hvor det er muligt. Personalet på Bofællesskabet Lykke Marie, samt Frederikssunds Kommunes Hjemmesygepleje vurderer behovet for lægekontakt.</p> <p>I samarbejde med læge evalueres og justeres lægens handleplan i forhold til om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PN-medicinen har den ønskede effekt • PN-medicinen bør ordineres som fast medicin
<p>Risikosituations- medicin</p>	<p>Risikosituationsmedicin er lægemidler og lægemiddelgrupper, der kræver en særlig opmærksomhed, for at undgå utilsigtede hændelser, der kan have alvorlige konsekvenser for beboerne. Præparaterne er udbredte og ordineres til en stor gruppe af mennesker. Bofællesskabet Lykke Maries målgruppe er unge med multiple funktionsnedsættelser, hvilket gør dem ekstra sårbare overfor fejlmedicinering, da de ikke selv formår at holde sig ajourført med sin medicinliste eller har talesprog til at gøre opmærksom på evt. oplevede bivirkninger.</p> <p>Det drejer sig om følgende 7 præparater:</p> <p>Antidiabetika - insulin</p> <p>Antikoagulation - stærk blodfortyndende (eks. Marevan, Warfarin og Heparin)</p> <p>Lavdosis methotrexat – gigtmedicin</p> <p>Koncentreret kalium (kaliumfosfat, kaliumklorid)</p> <p>Opioider - stærk smertestillende (eks. morfin, codein, fantanyl, metadon, oxycodon)</p> <p>Gentamicin - antibiotikum der bruges til behandling af alvorlige infektioner</p>

Digoxin - medicin mod hjertesvigt og hjerterytmeforstyrrelser

Generelt om risikosituationsmedicin

Ved håndtering af risikosituationsmedicin, skal man være særlig opmærksom på:

1. Manglende opfølgning eller ordinationsændringer i forbindelse med
 - Blodprøvekontroller
 - Blodtryksskontrol
 - EKG kontrol
2. Forveksling af styrker på præparater
3. Beregning af dosis mg/ml til ml
4. Dobbelkontrol ved dispensering og administration
 - Lægemiddel
 - Styrke, dosis og enheder
 - Tællekontrol
5. Sikkerhedsforanstaltninger
 - Være opdateret på viden om lægemidlerne, herunder beboere der er i særlig risiko eks. beboere med nedsat lever- eller nyrefunktion.

Se endvidere "*Vejledning i håndtering af risikosituationsmedicin*".

Kontrol af afhængighedsskabende stoffer

Bofællesskabet Lykke Maries målgruppe er unge med multiple funktionsnedsættelser. Epilepsi, muskelspændinger, uro og søvnproblemer, er alle tilstande, der optræder i varieret grad hos en stor del af målgruppen. Behandlingen består derfor bl.a. i medicinering med medicin, der kan være afhængighedsskabende. Særligt benzodiazepiner med hypnotisk, anxiolytisk, muskelafslappende og antiepileptisk effekt er en lægemiddelgruppe, der i høj grad forefindes på Bofællesskabet Lykke Marie. For at forebygge og forhindre svind eller misbrug af afhængighedsskabende stoffer, er følgende gældende:

- Beholdningen af afhængighedsskabende lægemidler på Lykke Marie er indskrænket til det mindst mulige. Lægemidlerne ordineres af den behandlingsansvarlige læge direkte til den enkelte beboer og opbevares derefter forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende i beboerens egen lejlighed i aflåst medicinskab i en begrænset mængde til beboerens behov. Fælles medicindepot med større lageropbevaring af afhængighedsskabende lægemidler undgås dermed.

- Afhængighedsskabende lægemidler bestilles og dispenseres udelukkende af Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje i relation til den enkelte beboers behov. Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje har det overordnede ansvar for al hjemmesygepleje på Bofællesskabet Lykke Marie, herunder vurdering af beboerens behov for lægefaglig vurdering, tilsyn og/eller behandling i alle døgnets timer alle ugens 7 dage. Se evt. selvstændig instruks ”SFI for delegation og rammedelegation” og ”SFI for personalets kompetencer, ansvar og opgavefordeling”, der begge forefindes i EG Sensum. Dermed har Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje også ansvaret for at udvise skærpet opmærksomhed i tilfælde af et pludseligt uforklarligt stigende forbrug i den enkelte beboers medicinbeholdning og informere ledelsen på Bofællesskabet Lykke Marie, om denne skærpede opmærksomhed.
- Den behandlingsansvarlige læge har ligeledes jf. vejledning om ordination af afhængighedsskabende lægemidler pligt til med regelmæssige mellemrum at foretage en revurdering af indikationen, hvor der tages stilling til klinisk effekt, bivirkninger, samt tegn på afhængighed, toleransudvikling eller misbrug/skadeligt brug af lægemidlet. Der udføres dermed også en kontrol i denne sammenhæng, da lægen skal udvise skærpet opmærksomhed ved en pludselig uforklarlig stigning i udskrevne ordinationer af afhængighedsskabende lægemidler til den enkelte beboer, for at give besked videre om dette til Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje og/eller ledelsen på Lykke Maries.
- Der bliver kun bestilt lægemidler, der kan være afhængighedsskabende, når den enkelte beboers medicinbeholdning er ved at være tom eller hvis yderligere faglige indikationer optræder. Der bestilles kun i en mængde, der dækker beboerens behov.
- Får ledelsen på Lykke Marie selv eller igennem den behandlingsansvarlige læge eller Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje kendskab til en skærpet opmærksomhed vedr. muligt svind eller misbrug i en beboers afhængighedsskabende medicinbeholdning, vil en udredning -og/eller midlertidig overvågning igangsættes.
- Ledelsen på Bofællesskabet Lykke Marie vil i første omgang undersøge, om der er belæg for at gå videre med den skærpede opmærksomhed vedr. muligt svind og/eller misbrug i en beboers medicinbeholdning.
- Er der belæg for at gå videre med den skærpede opmærksomhed på baggrund af en begrundet mistanke mod en bestemt person fx medarbejder eller pårørende/besøgende, rettes der

	<p>henvendelse til vedkommende, for at indgå nærmere dialog om ledelsens iagttagelser og præsentere den begrundede mistanke.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er det en medarbejder, der er ansvarlig bag svindet og/eller misbruget af beboerens afhængighedsskabende medicinbeholdning, henvises der til at følge Bofællesskabet Lykke Maries misbrugspolitik, der står nedskrevet i Personalehåndbogen. Ledelsen kan til enhver tid træffe beslutning om, at hændelsen er af så grov karakter, at det kan få konsekvenser for ansættelsesforholdet og/eller bliver politianmeldt. • Er det en pårørende/besøgende, der er ansvarlig bag svindet og/eller misbruget af en beboers afhængighedsskabende medicinbeholdning, kan det medføre bortvisning og besøgsforbud og/eller politianmeldelse. • Forekommer der en begrundet mistanke mod en udefrakommende person, politianmeldes vedkommende uden varsel for tyveri. • Er det ikke mulig at knytte den begrundede mistanke til en konkret person, vil der blive igangsat en midlertidig overvågning, hvor der føres kontrol med det pågældende afhængighedsskabende lægemiddel. Se selvstændig instruks <i>"SFI for føring af regnskab med afhængighedsskabende lægemidler"</i>. • I forsøget på at forebygge og forhindre svind, kan ledelsen til enhver tid udføre stikprøvekontroller i udvalgte beboeres medicinske, også selvom der ikke forekommer en skærpet opmærksomhed mod en konkret person eller hændelse.
<p>Bortskaffelse af medicin</p>	<p>Medarbejdere på Bofællesskabet Lykke Marie, med medicinkompetence, skal sørge for løbende oprydning i beboerens medicinske. Udløbet og ikke aktuel medicin sendes retur til apoteket til destruktions med beboers / værgens samtykke (medicinen tilhører beboeren).</p> <p>Ved begrundet formodning om, at den ikke aktuelle medicin bliver aktuel igen inden for en overskuelig tid, skal den i stedet opbevares særskilt med beboerens navn og cpr-nr.</p>

	<p>Hvis medicinens holdbarhedsdato overskrides, eller hvis medicinbrugerens afgår ved døden, skal medicinen indleveres på apoteket til destruktion. Det gælder som hovedregel den medicin, beboere ikke skal bruge mere.</p> <p>Da medicinen tilhører den enkelte beboer, skal beboer/værge som hovedregel give sit samtykke til, at medicinen må destrueres.</p> <p>Pårørende til afdøde beboere bestemmer som udgangspunkt over beboerens medicin, da medicinen tilhører boet. Efter aftale med de pårørende skal ubrugt medicin destrueres. Ved dødsfald optælles beboerens medicin af to medarbejdere, hvoraf mindst den ene har fået delegeret medicinopgaver. Medicinens navn, styrke og antal indskrives i et skema, der underskrives af begge medarbejdere. Medicinen og skemaet lægges i beholder, der forsegles og låses forsvarligt inde, indtil medicinen kan afleveres til destruktion.</p> <p>Apoteket har pligt til at modtage medicin til destruktion. Pga. sikkerhed skal sprøjter og kanyler indleveres i kanylebokse. Ved aflevering af afhængighedsskabende stoffer anbefales det, tilbuddet følger en procedure, hvor apoteket kvitterer for modtagelsen. Apoteket har dog ikke pligt til at kvittere.</p>
<p>Samtykkebestemmelser</p>	<p>Sundhedsloven bestemmer, at behandling af patienter ikke må indledes eller fortsættes uden patientens informerede samtykke. Se <i>"Instruks om samtykke til sundhedsfaglig behandling, videregivelse af oplysninger og beboerens samtykkekompetence"</i></p>
<p>Fejl/utilsigtede hændelser</p>	<p>Utilsigtede hændelser indberettes og analyseres med henblik på at forbedre sikkerheden og organiseringen af medicin håndteringen.</p> <p>Ved fejl i forbindelse med medicin håndtering, f.eks. hvis beboeren ikke indtager den ordinerede medicin, indtager forkert dosis eller på forkert tidspunkt, kontaktes autoriseret sundhedsfagligt personale, læge eller 1813, og der indrapporteres en utilsigtet hændelse.</p> <p>Formålet er at sikre, at beboeren modtager den rigtige medicin (præparat, dosis og form), på det rigtige tidspunkt og på den rigtige måde, ved at skabe mere sikre arbejdsgange, der kan minimere risikoen for fejl ved medicin håndtering.</p> <p>Se <i>"SFI for rapportering af fejl og utilsigtede hændelser"</i>.</p>
<p>Sundhedsfaglig dokumentation</p>	<p>Medicinbestilling, medicinmodtagelse, medicinordination samt dispensering (optælling/dosering) varetages af Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje. Derfor dokumenteres medicinordination og dispensering som udgangspunkt i beboerens journal i FMK, mens medicinadministrationen (udlevering/hjælp til indtagelse) varetages af Bofællesskabet Lykke Maries medicinkompetente medarbejdere og dokumenteres i EG Sensum medicinsystem. Journalisering skal ske fortløbende og tidstro.</p>

Alle beboere har et opdateret (fysisk) medicinskema som hænger i beboerens medicinskab og som indeholder følgende:

- Beboerens navn
- Personnummer
- Form (tabletter, salve)
- Medicinnavn
- Styrke
- Dosis
- Dosispakket eller ej
- Tidspunkter for indtagelse af medicinen
- Specielle forhold ved indtagelsen (f.eks. til et måltid)
- Hvilke(t) problem(er) medicinen skal afhjælpe (indikation)
- Mulige bivirkninger og hvad beboeren eventuelt skal gøre i tilfælde deraf
- At beboerne / værge skal rådføre sig med lægen, inden han/hun indtager eventuel håndkøbsmedicin

Beboerens medicinskema skal altid opdateres ved medicinændringer.

Hvis der gives PN-medicin (= ved behov) skal dette noteres i beboerens medicinjournal i EG Bosted (præparatets navn, dosis, indikation, tidspunkt og virkning).

Bofællesskabet Lykke Maries ledelse forespørger årligt Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje, om de sammen med læge/psykiater, skal foretage en gennemgang af beboerens medicin. Denne forespørgsel skal dokumenteres i beboerens journal i EG Sensum. Den årlige gennemgang bør indeholde en gennemgang af beboerens medicinskema.

Hvis beboeren/værgen efter aftale med læge/psykiater og medarbejder selv administrerer sin medicin, skal dette noteres i beboerens journal.

Definition af begreber

Medicinhåndtering: En samlet betegnelse for alle processerne vedrørende medicinering.

Medicindispensering: Frederikssund Kommune Hjemmesygepleje doserer, kontrollerer og registrerer den ordinerede medicin.

Medicinadministration: Personalet på Bofællesskabet Lykke Marie har til opgave at udlevere medicin og hjælpe beboeren med at indtage medicinen samt efterfølgende observation af beboeren.

Medicinskema: En samlet oversigt over beboerens medicinordinationer.

PN (Pro Necessitate): Medicin der gives ved behov efter lægeordination.

Indikation: Lægens begrundelse for, hvorfor medicinen gives.

Medicinordination: En læges beslutning om at behandle en patient med receptpligtig medicin eller med håndkøbsmedicin. Lægen kan

	<p>meddele beslutningen skriftligt eller mundtligt. Beslutningen skal dokumenteres.</p> <p>Seponering: Afslutning af behandling – lægens beslutning.</p> <p>Ordinerende læge: Praktiserende læge, speciallæge, hospitalslæge eller tandlæge.</p> <p>FMK (Fælles-medicin-kort): En fælles database med medicinoplysninger om den enkelte borger og borgerens aktuelle medicinske behandling.</p>
Referencer til lovgivning m.v.	<p>Sundhedsloven, LBK nr 903 af 26/08/2019: https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210110</p> <p>Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr 9079 af 12/02/2015</p> <p>Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed), VEJ nr. 115 af 11/12/2009</p> <p>Bekendtgørelse om information og samtykke i forbindelse med behandling og ved videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger m.v., BEK nr 359 af 04/04/2019, https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=208414</p> <p>Vejledning nr. 161 af 16/09/1998: Vejledning om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv.</p> <p>Vejledning om ordination af afhængighedsskabende lægemidler, VEJ nr 9523 af 19/06/2019, https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=209474</p>
Andre referencer	<p>Styrelsen for Patientsikkerheds pjece om korrekt håndtering af medicin på bosteder m.v. https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/vejledning/haandtering-af-medicin/~media/0E30EDB960FA47DBA41FDA577A0AB979.ashx</p> <p>medicin.dk</p> <p>Socialstyrelsens materiale om medicinpædagogik</p>
Anden oplysning	<p>Instruksen er tilgængelig i EG Sensum under afdelingsliste i mappen Lykke Marie internt – dokumenter – sundhedsfaglige instrukser, 01_Medicinhåndtering</p>